220

ZÁKON

ze dne 12. srpna 2015,

kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o pojišťování a financování vývozu se státní podporou

Čl. I

Zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/ /1998 Sb., zákona č. 188/1999 Sb., zákona č. 282/ /2002 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 23/ /2006 Sb., zákona č. 293/2009 Sb. a zákona č. 230/ /2013 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 2 se za slovo „rozumí“ vkládají slova „činnosti vykonávané Exportní garanční a pojišťovací společností, a. s., (dále jen „exportní pojišťovna“), které souvisejí s vývozem a jsou vykonávány na základě povolení uděleného Českou národní bankou podle § 3a, a to“.

2. V § 1 odst. 2 písmeno h) zní:

„h) zajišťovací činnost spočívající v přebírání rizik z pojištění podle písmen a), b) a f) sjednaných zahraničními úvěrovými pojišťovnami,“.

Poznámka pod čarou č. 2 se zrušuje.

3. V § 1 odstavec 3 zní:

„(3) Podpořeným financováním se pro účely tohoto zákona rozumí krátkodobé a dlouhodobé financování a poskytování vývozních úvěrů, úvěrů na financování výroby pro vývoz, úvěrů na investice a na projektové financování a krátkodobé a dlouhodobé poskytování finančních služeb souvisejících s vývozem za podmínek tohoto zákona formou

a) refinančního úvěru
   1. bance vývozce a bance dovozce na financování vývozu,
   2. bance vývozce a bance výrobce na financování výroby pro vývoz,
   3. bance investora na financování investice,
   4. bance vývozce na projektové financování,
b) přímého úvěru
   1. vývozci, zahraniční společnosti nebo zahraniční osobě na financování vývozu,
   2. vývozci a výrobci na financování výroby pro vývoz,
   3. investorovi na financování investice,
   4. vývozci na projektové financování,
   5. nebankovní společnosti na odkup pohledávek vývozce souvisejících s vývozem,
c) finančních služeb souvisejících s vývozem, které zahrnují především
   1. bankovní záruky,
   2. otevírání akreditivů a platební styk a zúčtování,
   3. zajišťovací operace,
   4. financování místních nákladů v zemi sídla nebo trvalého pobytu dovozce.“.

4. V § 2 písmena a) až c) včetně poznámky pod čarou č. 15 znějí:

„a) bankou investora banka, pobočka banky nebo finanční instituce podle přímo použitelného předpisu Evropské unie[15]) bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu, která poskytuje investorovi nebo zahraniční osobě úvěr na investici,

b) bankou výrobce banka, pobočka banky nebo finanční instituce podle přímo použitelného předpisu Evropské unie[15]) bez ohledu na její

sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu, která poskytuje výrobci úvěr související s výrobou zboží nebo s poskytováním služeb určených pro následný vývoz,

c) bankou vývozce banka, pobočka banky nebo finanční instituce podle přímo použitelného předpisu Evropské unie[15]) bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu, která poskytuje vývozci nebo zahraniční osobě úvěr související s vývozem,

[15]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012.“.

5. V § 2 písm. k), l), aa), bb), ii) se slova „obchodního zákoníku“ nahrazují slovy „občanského zákoníku“.

6. V § 2 písm. p) se slovo „zahraniční“ zrušuje a slova „jako věřitelem a dlužníkem“ se nahrazují slovy „bez ohledu na její sídlo nebo místo registrace podléhající povolovacímu režimu domovského státu a dohledu domovského orgánu dohledu, jako věřitelem a dlužníkem, jehož čerpání je poskytováno vývozci nebo dlužníkovi“.

7. Na konci § 2 se tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena kk) a ll), která znějí:

„kk) bankou dovozce zahraniční banka nebo jiná zahraniční osoba, která poskytuje dovozci úvěr související se smlouvou o vývozu,

ll) nebankovní společností finanční instituce podle čl. 4 odst. 1 bodu 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, která odkupuje v budoucnu splatné pohledávky vývozce souvisejících s vývozem.“.

8. V § 3 odst. 2 se slova „Exportní garanční a pojišťovací společností, a. s., (dále jen „exportní pojišťovna“)“ nahrazují slovy „exportní pojišťovnou“.

9. Za § 3 se vkládá nový § 3a, který včetně nadpisu zní:

„§ 3a

Udělení povolení k činnosti

(1) Pro udělení povolení k pojištění a zajištění vývozních úvěrových rizik, které uděluje Česká národní banka na základě žádosti, se ustanovení zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se udělení povolení k provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti tuzemské pojišťovně nebo tuzemské zajišťovně použijí obdobně, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) O žádosti o povolení podle odstavce 1 Česká národní banka rozhodne do 6 měsíců ode dne jejího doručení.

(3) Povolení podle odstavce 1 nelze udělit k provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti v jiném rozsahu, než kterým je pojištění a zajištění vývozních úvěrových rizik podle tohoto zákona.“.

10. V § 4 odst. 1 větě třetí se slova „zvláštního zákona upravujícího pojišťovnictví[3])“ nahrazují slovy „zákona upravujícího pojišťovnictví, týkající se provozování neživotního pojištění a zajištění a dohledu České národní banky nad touto činností; exportní pojišťovna se pro účely dohledu podle zákona upravujícího činnost České národní banky považuje za pojišťovnu“.

11. V § 4 odst. 1 se ve větě čtvrté slova „obchodního zákoníku“ nahrazují slovy „zákoně o obchodních korporacích“.

12. V § 4 odst. 2 písm. c) se slovo „zvláštního“ zrušuje.

Poznámka pod čarou č. 3 se včetně odkazu na tuto poznámku pod čarou zrušuje.

13. Za § 4 se vkládají nové § 4a až 4c, které včetně nadpisů znějí:

„§ 4a

Podmínky činnosti exportní pojišťovny

(1) Exportní pojišťovna může provozovat pojišťovací a zajišťovací činnost pouze v rozsahu povolení, které jí Česká národní banka udělila podle § 3a.

(2) Na činnost exportní pojišťovny se nepoužijí ustanovení zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se

a) posuzování osob s účastí na exportní pojišťovně a jejich změnách,

b) posuzování původu a zdrojů aktiv nebo jiných finančních zdrojů exportní pojišťovny,

c) pojištění pojistného rizika v neživotním pojištění nad rámec uděleného povolení,

d) zřízení pobočky na území jiného členského státu nebo na území jiného členského státu a svobody dočasně poskytovat služby.

(3) Nedostatečnost kapitálu použitelného k plnění solventnostního kapitálového požadavku se nahrazuje státní zárukou za závazky exportní pojišťovny. Výše primárního kapitálu podle zákona upravujícího pojišťovnictví exportní pojišťovny musí umožnit trvalé plnění jejích závazků, přičemž jeho výše nesmí klesnout pod 30 % hodnoty solventnostního kapitálového požadavku; minimální kapitálový požadavek podle zákona upravujícího pojišťovnictví nepřesáhne 30 % solventnostního kapitálového požadavku exportní pojišťovny.

§ 4b

Výkon dohledu

(1) Předmětem dohledu České národní banky nad činností exportní pojišťovny je dodržování podmínek povolení uděleného podle § 3a a podmínek stanovených pro provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti v zákoně upravujícím pojišťovnictví a jiných právních předpisech v rozsahu podle odstavce 3, § 4 odst. 1 a § 4a.

(2) Při výkonu dohledu nad činností exportní pojišťovny se Česká národní banka řídí příslušnými ustanoveními zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se dohledu nad činností tuzemské pojišťovny a tuzemské zajišťovny, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) Ustanovení zákona upravujícího pojišťovnictví týkající se zavedení nucené správy, převodu pojistného kmene nebo jeho části, převodu kmene zajišťovacích smluv nebo jeho části, odnětí povolení tuzemské pojišťovně a tuzemské zajišťovně, přeměně tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny a ustanovení k soupojištění v rámci členských států se na činnost exportní pojišťovny nepoužijí.

§ 4c

Vyloučení působnosti zákona o finančních konglomerátech

Na činnost exportní pojišťovny se nevztahuje zákon upravující doplňkový dohled nad bankami, spořitelními a úvěrními družstvy, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech.“.

14. V § 6 odst. 1 úvodní část zní:

„(1) Provozováním podpořeného financování se pověřuje exportní banka. Podmínkou k provozování podpořeného financování je, že akcie exportní banky jsou nejméně ze dvou třetin ve vlastnictví státu. Stát vykonává svá akcionářská práva prostřednictvím příslušných ministerstev. Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na exportní banku ustanovení zvláštních zákonů upravujících bankovnictví[9]). Stanovy exportní banky musí obsahovat kromě náležitostí stanovených v obchodním zákoníku“.

15. V § 6 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Ministerstvo financí provádí kontrolu správnosti stanovení výše dotace požadované exportní bankou na úhradu jejích ztrát vyplývajících z provozování podpořeného financování. Za účelem provedení této kontroly je exportní banka povinna na žádost Ministerstva financí předložit údaje a dokumenty vztahující se ke konkrétním obchodním případům, včetně údajů týkajících se tvorby opravných položek, a k operacím na finančním trhu, popřípadě umožnit Ministerstvu financí přístup k takovým dokladům uchovávaným pouze v elektronické podobě, jakož i poskytnout Ministerstvu financí při provádění kontroly potřebnou součinnost. Osoby provádějící kontrolu jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se v souvislosti s výkonem kontrolní činnosti dozvěděly.“.

Dosavadní odstavce 5 až 8 se označují jako odstavce 6 až 9.

16. V § 8 odst. 1 se na konci textu písmene a) doplňují slova „ ; v případě poklesu hodnoty primárního kapitálu exportní pojišťovny pod výši podle § 4a odst. 3 nebo pod výši minimálního kapitálového požadavku doplní Ministerstvo financí do 6 měsíců ode dne, kdy obdrželo písemnou žádost exportní pojišťovny o doplnění kapitálu, aktiva exportní po-

jišťovny v takové výši, aby po uplynutí této lhůty bylo zajištěno krytí solventnostního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 nebo minimálního kapitálového požadavku.“.

17. V § 8 odst. 2 a 3 se slova „písm. b)“ zrušují.

18. V § 8 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Exportní pojišťovna požádá Ministerstvo financí o navýšení primárního kapitálu podle odstavce 1 písm. a) bez zbytečného odkladu poté, co zjistí, že není dodržována výše primárního kapitálu ke krytí solventnostního kapitálového požadavku podle § 4a odst. 3 nebo minimálního kapitálového požadavku, anebo nařídí-li Česká národní banka exportní pojišťovně předložit jí ke schválení ozdravný plán nebo plán krátkodobého financování. K této žádosti exportní pojišťovna přiloží zdůvodnění poklesu jejího primárního kapitálu včetně odhadu budoucího vývoje solventnostního kapitálového požadavku nebo minimálního kapitálového požadavku v nejbližších 3 letech a návrhu opatření vedoucích ke snížení jejího rizikového profilu.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Povolení udělené Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a. s., k její činnosti podle dosavadních právních předpisů se považuje za povolení udělené podle § 3a zákona č. 58/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Česká národní banka vydá do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a. s., osvědčení, ve kterém uvede rozsah této pojišťovně uděleného povolení k pojišťovací a zajišťovací činnosti. Toto osvědčení se považuje za listinu o skutečnostech, které mají být zapsány do obchodního rejstříku.

3. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neukončená, se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

4. Limitu primárního kapitálu podle § 4a odst. 3 dosáhne exportní pojišťovna nejpozději do konce roku 2020 v postupných ročních krocích. Minimální kapitálový požadavek podle zákona upravujícího pojišťovnictví činí k 31. prosinci 2016 12,5 % a k 31. prosinci 2017 25 % hodnoty solventnostního kapitálového požadavku.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o bankách

Čl. III

V § 38 odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 61/1996 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb. a zákona č. 254/2008 Sb., se na konci textu písmene e) doplňují slova „anebo zákon o pojišťování a financování vývozu se státní podporou“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 2015, s výjimkou bodů 1, 9 až 13 a čl. II, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2016.

v z. **Jermanová** v. r.

Zeman v. r.

Sobotka v. r.